

ΣΤΗΝ ΚΟΥΡΥΦΗ ΤΟΥ ΑΓ. ΒΕΡΝΑΡΔΟΥ

«Ελαμπε πάνω ένα φῶς καὶ κάτω στὴν κεντηφόρα τοῦ βουνοῦ, στὸ ἡμίφως ποὺ σκόρπιζε ἡ ἀμψύδα τοῦ χιονιοῦ διὰ ἀνθρώποι ἀνέβαιναν.—Μὴ φουρτούνα φοβερὴ ἐβούλε γύρω καὶ χιονοστιβάδες ἐπεφταν μὲ καταχθόνια μεγαλοπρέπεια κάτω στὴς σκουτείνες φάραγγες.—Οἱ διὰ ἀνθρώποι ἀνέβαιναν πάντοτε.—Ὁ ἕνας ἦταν νέος καὶ ἔμπορεύσε ν' ἀνεβαίει περὶ γρήγορα, μ' ἀναγκαζότανε νὰ πιρμένει καὶ τὸν ἄλλο ποῦ ἦταν γέρος κι' ἀνέβαινε μὲ ἀσταθὲς βῆμα, κρατώντας στὸ χέρι του κι' ἕνα γερὸ ραβδί.

Σὲ λίγο ὁ γέρος ἀποστατημένος, εἶπεε χάμω μὴ μπορῶντας νὰ πῆει μπρῶς.

— Παιδί μου! τὰ πόδια μου ἐκόπικαν... δὲ μπορῶ περὶ!

— Κάνε κουράγιο πατέρα, σὺν φητάσουμε στὸ μοναστήρι θὰ ξεκουρασθῆς—πατέρα—Δὲ σοῖς δίνει ζωὴ κείνο τὸ φῶς ἐκεῖ πάνω... ποῦ σοῖς ἀντιπύχεται ἀνιπαψή;—

— Ἀνέβηκα πολλές φορές, παιδί μου, μὰ αὐτὸ τὸ ἀνέβασμα μοῦ φαίνεται πῶς θὰ εἶναι τὸ τελευταῖο.—Ἐσένα σοῖς δίνει ζωὴ καὶ θάρρος ἡ νεότης, μὰ σ' ἐμένα ἔχει παγώσει τὴν ὑπομονὴ ἡ κριὰ τῶν γηραιῶν.—Κι' ὅμως πρέπει ν' ἀνεβῶ ἐκεῖ πάνω.

— Μὰ πῶς;!

— Θυμίσαι ὅταν ἦσουν μικρός... Ἐγὼ σ' ἐφέρων στὴν ἀγκαλιά μου ὡς ποῦ μπόρεσες νὰ στηθῇς στὰ πόδια σου. Πάρε με τώρα καὶ σὺ στὴν ὁμοίαν σου καὶ κάνε θάρρος νὰ μ' ἀνεβάνης ἐπάνω.

— Μὰ πατέρα ὁ δρόμος εἶν' ἐπικίντυνος καὶ καθόλου παρήξεν νὰ γκρεμιστοῦμε καὶ οἱ διὰ σ' ἕνα βάραδρο... κι' ἀφοῦ ὁἶξω τὰ χέρια μου πιασμένα πῶς θὰ κ ρ α τ η ὦ, Ἄλλ' ἂς εἶναι εἶπε, καὶ τὸν ἄδραξε μὲ τὰ διὰ του χέρια καὶ τὸν ἐπῆρε στοὺς ὤμους του.—Ἐπροχωροῦσε μὲ βῆμα βαρὺ—Ἐφτάσαν σ' ἕνα μονοπάτι ποῦ ἦταν ἀνιματῆς σὲ μιά φάραγγα βαθεῖα καὶ σκοτεινὴ κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη μερὶ γκρεμῶς.

— Στάσου νὰ κατεβῶ, λέει ὁ πατέρας, γιατί ἐδῶ εἶνε ἐπικίντυνος τὸ μέρος!

— Ὅχι! εἶπε ὁ γυνὴς καὶ προχώρησε.

Μὰ σκοντάφτει ὁ γυνὴς μιά, διὰ σὲ μιά πέτρα καὶ πέφτει—Τὰ χέρια ἀφίουν τὸν πατέρα, καὶ ὁ πατέρας γκρεμίζεται κάτω στὸ βάραδρο... κι' ὁ γυνὴς μόλις πρόφθασε νὰ πιασθῇ ἀπὸ τὴν πέτρα—νὰ κ ρ α τ η ὦ. Τὸ μέρος ἦταν τόσο ἐπικίντυνος, ποῦ ἦταν θάμα νὰ πιστῇ κανεὶς καὶ ἕμερα, γιὰ νὰ γλυτώσῃ...

Μὴν τόκανε ἐπίτιδες;

Μὰ καὶ πάλε μὲ κίντυνος τῆς ζωῆς του; Δὲν ξέρω, μὰ ὁ νῦνς χωρὶς νὰ προσέξῃ στὴν πτώση τοῦ πατέρα, ἐπάθισε ἀλαφρὸς καὶ ξανάρχισε, ν' ἀνεβαίνει τρέχοντας, σὰ νᾶφενε τὴ Λάμα ποῦ κατάλειπε τὸν πατέρα του καὶ μπορῶ νὰ πῶ χαρούμενος, γιατί ἐλαφρώθηκε. Κάτω ἀκούστηκε ὁ κρότος ἐνὸς πτώματος ποῦ γίνονταν συντρίμι στὴς πέτρες καὶ μιά φωνὴ ποῦ μέσ' ἀπὸ τὴν ἀδύσσο φώναζε: οἱ πεθαμένοι στὴν ἀδύσσο καὶ οἱ ζωντανοὶ στὴ ζωὴ.

Θ. ΜΑΤΡΟΜΑΤΗΣ

ΦΡ. ΝΙΤΣΕ

"ΤΑΔΕ ΛΕΓΕΙ ΖΑΡΑΤΟΥΣΤΡΑΣ.

ΜΕΤΑΦΡΑΣΙ ΤΟΥ κ. ΠΑΥΛΟΥ ΓΝΕΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἀπὸ τὰ 53, 54 καὶ 55 φύλλα)

Οἱ παπᾶδες.

Καὶ μιά μέρα ἔκαμεν ὁ κ. Ζαράτουςτρας ἕνα στοὺς μαθητὰς του μιά παραβολὴ καὶ τοὺς εἶπε αὐτὰ τὰ λόγια:

«Νὰ οἱ παπᾶδες: καὶ ἂν καὶ εἶνε ἐχθροὶ μου περνατε μου σιγὰ ἀπὸ μπροστά τους καὶ μὲ χαμηλωμένα τὰ σπαθιά!

Καὶ σ' αὐτοὺς ἀνάμεσα ὑπάρχουν ἥρωες: πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς ἐπαθον πολὺ—γι' αὐτὸ θέλουν νὰ κἀνουν τοὺς ἄλλους νὰ πάσχουν.

Εἶνε κακὴ ἐχθροὶ: Τίποτε δὲν εἶνε ἐκδικητικώτερο ἀπ' τὴν ταπεινότητά τους. Κ' εὐκολα λερόνεται ὅποιος τοὺς ἐγγίζει.

Μὰ τὸ αἷμα μου εἶνε γενιὰ μὲ τὸ δικό τους, καὶ θέλω τὸ αἷμά μου νὰ ξερῇ νὰ τιμειέται μὲς' στὸ δικό τους.»

Κι' ὅταν αὐτοὶ εἶχαν διαβῇ, ἐπῆκε τὸν Ζαράτουςτρα ἕνας πόνο: δὲν εἶχε παλαίσει πολὺ καιρὸ μὲ τὸν πόνο του, κ' ἐσηκώθη καὶ ἄρχισε νὰ μιλά.

«Μοῦ κἀνουν λύπη αὐτοὶ οἱ παπᾶδες. Δὲν τοὺς χωνεύω, μὰ αὐτὸ γιὰ μένα εἶνε τὸ λιγώτερο, ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ εἶμαι ἀνάμεσα στοὺς ἀνθρώπους. Μὰ ὑποφέρω καὶ ὑπέρερα μαζὺ τους. ἀιχμάλωτοι εἶνε γιὰ μένα, καὶ σημειωμένοι. Ἐκεῖνος, ποῦ ὀνομάζουν λυτρωτὴν, αὐτὸς τοὺς ἐρρίξε στὰ λόγια:

Σὲ δεσμὰ ἀπὸ Ἀζιὲς ψεύτικες καὶ λόγια πλανημένα. Ἀχ καὶ νὰ βρισκόνταν κανεὶς κι' αὐτοὺς νὰ τοὺς λυτρώσῃ ἀπὸ τὸν λυτρωτὴ τους!

Σ' ἕνα νησί ἐνόμιζαν πῶς βγαίνουν νὰ πατήσουν πὰς τοὺς τραβοῦσε ἡ ὀχλασσα γύρω μὰ κύταζε ἦταν!

Τέρας κοιμισμένο!

Ἀζιὲς ψεύτικες καὶ πλανημένα λόγια: εἶνε τὰ χειρότερα τέρατα γιὰ τοὺς θνητοὺς—πολὺν καιρὸ κοιμᾶται σ' αὐτοὺς καὶ καρτερεῖ ἡ Μοῖρα.

Ἐγότερα ὅμως ἐπὶνᾶ, ἐρχεται πρῶγος καὶ καταπίνει τὴν κάθε κατοικία ποῦ χτισθῆκεν ἐπάνω της.

Ὡ, γιὰ κυτᾶτε αὐτὲς τῆς κατοικίης ποῦ αὐτοὶ οἱ παπᾶδες ἔχτισαν. Ἐκκλησίαι τῆς λέν τῆς μωροκαπιωμένης τῶν αὐτῆς κατοικίης.

Ὡ αὐτὸ τὸ φῶς τὸ ψεύτικο, ὁ πνιγνὸς ἀγέρας!

Ἐδῶ ποῦ ἡ ψυχὴ στὰ ὕψη τῆς ἐπάνω—γιὰ νὰ πετάξῃ δὲν τοῖμα!

Ἀλλὰ ἡ Πίστη τους εἶσι τοὺς προστάζει «γονατιστοὶ νὰ μπαίνετε, οἱ ἁμαρτωλοὶ, τὴ σκάλα!»

Ἀλήθεια προτιμῶ νὰ βλέπω ἕνα μάτι ἀδιάντροπο παρὰ τὰ χαμηλωμένα μάτια τους ἀπ' τὴν ντροπὴ καὶ τὴν εὐλάβειά τους!

Ποῖς τῆς ἐδημιούργησαν αὐτὲς τῆς κατοικίης καὶ σκάλες τῆς Μετανοίας; Δὲν εἶνε ἐκεῖνοι ποῦ γύρευαν γιὰ νὰ κρυφθῇ, κ' ἐντρέπονται τὸν καθαρό οὐρανὸ μπροστὰ νὰ βγοῦν.

Καὶ τότε μόνον ὅταν ὁ οὐρανὸς καθαρός κυτᾶζει πάλι μέσα ἀπὸ θέλους χαλασμένους καὶ βλέπει τὸ

χορτάρι καὶ παπαροῦνες κόκκινες σὲ γκρεμισμένους τοίχους,—τότε κι' ἐγὼ πάλι στὰ σπήτια τούτου τοῦ Θεοῦ ὁ κλίνω τὴν καρδιά μου· κ' ἀλήθεια ἦταν πολὺς ἥρωϊσμός στὴν προσευχὴ τους μέσα.

Καὶ τὸν Θεὸν τους δὲν ἤξευραν ἄλλοῶς νὰ ἀγαπήσουν παρὰ ἀφοῦ ἐσταύρωσαν τὸν ἀνθρώπον ἐπὶ ξύλου.

Καὶ μὲ τὸν νοῦ τους ἐβαλαν σὺν τοὺς νεκροὺς νὰ ζήσουν καὶ ἐτόλξαν μὲ σάβανα τὰ πτώματά τους μαῦρα, ἀκόμα καὶ τὰ λόγια τους μυρίζουνε νεκρίλα.

Καὶ ὅποιος ζῇ κοντὰ τους ζῇ σὲ βρωμένον κοντά, ποῦ ἀπὸ μέσα βγαίνει γλυκὴ καὶ μελαγχολικὴ τοῦ βάρβαρου τραγοῦδι.

Καλλίτερα τραγοῦδια ἔπρεπε νὰ μοῦ τραγουδοῦν νὰ μᾶθω νὰ πιστεύω κ' ἐγὼ τὸν λυτρωτὴ τους. λυτρωμένοι ἔπρεπε νὰ μοῦ φαίνονται οἱ μαθηταὶ του!

Γυμνοὺς ἤθελα νὰ τοὺς δῶ! Ἡ ὡμορφιά μονάχα ἔπρεπε τὴν μετάνοιαν στὸ κόσμον νὰ κηρύχνῃ.

Μὰ ποῖον θὰ πείσῃ αὐτὴ ἐδῶ ἡ μασκαρωμένη Ὀλὴψη!

Ἀλήθεια, οἱ λυτρωταὶ τους δὲν ἦλθαν ἀπ' τὴν ἐλευθερίαν κ' ἀπὸ τὸν ἑβδόμο οὐρανὸ τῆς ἐλευθερίας! Ἀλήθεια, δὲν ἐπεσκέψαν ποτὲ ἐπάνω στὰ ταπέτα τῆς Γνώσεως!

Τὸ πνεῦμα τοῦ Σωτῆρος τῶν ἦταν γεμάτα τρύπες, κ' ἐβάλλανε τὴν τρέλλα τους σὲ κάθε τρύπα μέσα, αὐτὸ τὸ στούπαμά τους, ὅπου Θεὸν τ' ὀνόμασαν.

Τὸ πνεῦμα τους ἐπνίγηκε στὴν εὐπλαγχνία μέσα, κι' ὅταν πιά ἐφούσκωναν καὶ παραφούσκωναν ἀπ' τὴν πολλὴν εὐπλαγχνία, ἐπάνω πάντα ἔπλεε μιά μεγάλη τρέλλα.

Βιαστικοὶ καὶ μὲ φωνὲς ἐσπρωχναν τὸ κοπάδι τους κατὰ τὸ μονοπάτι ποῦ βγαίνει γιὰ τὸ Μέλλον.

Ἀλήθεια, κι' οἱ βοσκοὶ αὐτοὶ ἀνῆκαν μιά φορὰ στὰ πρόβατα!

Πνεύματα μικρὰ κ' ἐυρύχωρες ψυχὲς εἶχαν αὐτοὶ οἱ βοσκοὶ, μὰ, ἄδερφοί μου, τί τόποι μιαιροὶ ἦταν ὡς τότε κι' ἡ ἐυρύχωρος ψυχὴ!

Ἐσημαδεῖν μ' αἵματα τὸν δρόμον ποῦ διαβαίνει κι' ἡ τρέλλα τους ἐδίδασκε πῶς μ' αἷμα ἀποδείχτει κανεὶς τὴν ἀλήθεια.

Μὰ τὸ αἷμα εἶναι ὁ χειρότερος μάρτυρας τῆς Ἀληθείας.

Τὸ αἷμα φαρμακώνει καὶ τὸ πιὸ ἄγνόν δόγμα, καὶ τὸ μεταμορφώνει σὲ τρέλλα καὶ μίσος τῶν καρδιῶν.

Κι' ὅταν κανεὶς περᾶ ἀπὸ φωτιά γιὰ τὸ δόγμα του.

— Τί σημαίνει αὐτό! Ἐχει πολὺ νὰ κἀνῃ, ἀλήθεια, νὰ βγαίῃ κανεὶς ἀπὸ τὸ ἴδιο του τὸ κάψιμο τὸ ἴδιο του τὸ δόγμα.

Θερμὴ καρδιά καὶ καρδιὰ ψυχρὴ: ὅπου αὐτὰ συναντιοῦνται ἐκεῖ γεννίεται ὁ ἀνεμοστρόβιλος, σὲ

Λυτρωτής.»

—Μεγαλείτεροι υπήρξαν, αλήθεια, και από πιά μεγάλη γενιά, από εκείνους που ο λαός τους κράζει λυτρωτάς του αυτούς τους ανεμοστροβίλλους που παρασέρνουν!

Και πρέπει αδελφοί μου από μεγαλείτερος παρά ότι ήταν όλοι οι λυτρωταί, να λυτρωθήτε, και να βρῆτε τὸν δρόμο τῆν ἐλευθερίαν!

Κ' ἔνα: ὑπεράνθρωπος δὲ βρέθηκε ἀκμή.

Γυμνοὺς τοὺς εἶδα καὶ τοὺς δύο τὸν πῶ μεγά-
λον καὶ τὸ πῶ μικρὸν ἄνθρωπον.

Ἀκμήν μιν ἔχουσιν πολὺ ἀναμεισμένοι. Ἀλή-
θεια καὶ τὸν πῶ μεγάλῳ τὸν βρέκα πῶς ἦταν
—παραάνθρωπος!—

Τάδε λέγει Νικατοῦστρας

(ἐκλουθεῖ)

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΜΙΑ ΕΥΧΗ

Φιλτάτε «Νουμά»

Μία και μπῆκε στὰ πρωτότυπα ἔργα ἡ «Ν.
Σανῆς» μπροστὺν, ὁρῶν, ναί παῖξῃ καὶ κανὲν
δρῆμα τοῦ ἀληθινότητος Γέννησιν Καμπύση, τοὺς
«Κοῦρδους» λ. χ. πῶς, κατὰ τὴν γνώμην μου,
στὴν ἐκείνην τὴν περὶ πλεονέκτημα ἀπὸ ἄλλου ἔργου του
στὴ σκηνή.

Ὁ κ. Χρηστομάνος... Ἐλθόντων ἡμῶν!
Μόνο δίδει τὴν ρίχνει ἄλλος τὴν ἰδέαν αὐτὴν ἔχει
τὸ κοινάγιο οὐ πειραγμένη αὐτὸς κύριος; ἄρτις νὰ
χτυπᾷ μὲ θυμὸν τὰ χέρια του ἀπάνου στὰ γονα-
τάκια του καὶ νὰ φωνάζῃ:

— Δὲν τὸ παίζω!... Δὲν τὸ παίζω!... Νὰ
σακάσουν δὲν τὸ παίζω!...

Μήπως δὲν ἔχω δίκαιον;

Με ἀγάπην
ΚΩΤΣΟΣ

ΣΥΛΛΟΓΟΜΑΝΙΑ

Ἀγαπητὴ «Νουμά»

Ἐποχὴ συλλόγων!!! αὐτὰς τὰς ἡμέρας μετ'
ἀπορίας παρατηρῶ ὅτι σύλλογοι ἰδρύονται, πρόεδροι
ἐξελέγονται, μέλη ἐγγράφονται καὶ παῖδες δι-
σταυροῦνται, ποῖος δὲ οὐ σκοπὸς; γνωστότατος: ἀε-
ρισκοπῆς καὶ πλέον οὐ! μὰ εὐλογημένοι μὲν
Ρωμιοὶ, δὲν βρῆκατε ἄλλη δουλειὰ νὰ κάμετε παρά
μπήκατε καλὰ καὶ σῶναι νὰ ἀναθεωρήσετε τὸ Σύν-
ταγμα καὶ νὰ συγκυλέσετε Ἐθνοσυνέλευσις.

Ὅτι διορθώσετε τὸ Ρωμαϊκόν; εἶθε! ἄλλὰ μοῦ
φαίνεται πολὺ δύσκολον, αὐτὴ δὲ ἡ φασαρία καὶ ἡ
ἐνέργεια εἶνε ἡ νότος; ἡ ἀνίατος ἥτις κατέχει ὅλους
τοὺς Ρωμαίους; ἡ φιλοδοξία. Ἐὰν δὲν κάνομεν τούτα
πῶς θὰ γραφῇ τὸ βνομί των εἰς τὰς ἐφημερίδας;
πῶς θὰ «ρεκλαμπερισθῶν» δι... ἔδρασαν ὑπὲρ τοῦ
ἔθνους; καὶ αὐτὸ τὸ ἀλλὰ ὅτι μὰς φέρει, ἀλλὰ δὲν
τοὺς ἀφῆκαν νὰ φθάσουν εἰς ἓνα σημειον...

Σὰς παρακαλῶ ποῖος ἀπὸ ὅλους ἐρήμωσε κατὰ
γράμμα τὰς διατάξεις τοῦ συντάγματος; καὶ φυ-
σικὰ οὐδεὶς παρὰ ὅλοι νὰ κλέψωμεν, νὰ γελάσωμεν
ν' ἀρπάξωμεν αὐτό, νὰ, νὰ... ὅτι πῆτε τώρα γιατί δὲν
πᾶμε ἐμπρός; αὐτὸ ἀρχὴ ὅτι κατὰλαβετε...

Δυστυχῶς, ὅχι εὐτυχῶς, εἶνε Ἀύγουστος καὶ ὅτι
κάμετε θὰ εἶνε συγκεχωρημένον ἀπὸ τῆς ἔσσης
ἐάν ἦτο «χειμῶνας», τότε....

Ἔ! λοιπὸν δὲν μὰς χρειάζεται ὅλων μας ἓνα

φρενοκομεῖο, ἀν καὶ ὅλο τὸ Ρωμαϊκὸν μετεβλήθη ὡς
ἐν θαύματος εἰς τοιοῦτον, νὰ ἡσυχάσωμεν;

Ὁ φίλος καὶ
Συνταγματικός.

ΤΟ ΣΥΝΟΗΜΑ

Φιλτάτε Νουμά

Τώρα πῶς μὲ τὸ καλὸ ἐτελείωσαν «τ' ἀποκαλυ-
πτήρια τῶν λογίων» — ἄχ, γιατί νὰ μὴ βαστήξου
χρόνον ἐλόκληρον; — δέχεται γνώμης ἐπάνω σ' αὐτά;

Ἀκουσε μιά: Στὸς παλαιότερους καιροὺς, οἱ
λόγιοι μας συνήθιζαν ἀπὸ κάτω ἀπὸ τὸ κείμενον
τῶν βιβλίων τῶν νὰ βάζουν παραπομπὰς στὰ ξένα
συγγραμματα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἐτόχαινε νὰ δανείζον-
ται τίποτα. Τώρα ἡ μόδα, ἡ τυπογραφική; τὰ κα-
τήργησε αὐτά. Ἦ' αὐτὸ καὶ ἡ ἐπιφυλλίδα τοῦ κ.
Προκλή Ἰλαιοπούλου ἡμπερὶ νὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἐυ-
ρετήριο τῶν παραπομπῶν ὅλης τῆς συγχρόνου φι-
λολογίας μας.

Δεύτερον: Ἀφ' ὅπως ἀποδείχθηκε τετραγωνι-
κώτατα, οἱ περισσότεροι ποιηταὶ μὰς ἐξημερώνουν
μὰζή μὲ ἄλλους ξένους, καὶ τὸν Βερλαῖν κατὰ προτί-
μησιν, τοὺς ἐραντῶσθησαν ὅλους αὐτοὺς, παρατεταγ-
μένους στὴν πλατεῖα τοῦ Συντάγματος κ' ἐκστρα-
τεύοντας πρὸς τὸν Ἐλευθεροδῶκα ἢ τοῦ Μπέκ
τὸ Βιβλιοπωλεῖον, μὲ τὴν ἐνθουσιώδη κραυγὴν.

à Verlaine! à Verlaine!

Τίποτ' ἄλλο.

HOMUNCULUS

Η ΓΛΩΣΣΑ ΜΑΣ ΚΑΙ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΟΥ ΘΑΧΟΥΜΕ

(Ἀπὸ τὴ μελέτη τοῦ κ. Χαροῦ Ἀνδρεάδου: «Ἡ
γλῶσσά μας κτλ.»

(Συνέχεια ἀπὸ τὴν 5ῃ σελίδι).

— Ποῖοι μὰς φέρουν αὐτὴ τὴ ζημίαν.

Τώρα γιατί τὴν παθαίνουμε αὐτὴ τὴ ζημίαν τὸ
εἴπαμε καὶ τὸ ἐξομολογήσαμε προηγουμένως. Οἱ δάσκα-
λοι μὲ τὰ κοντὰ τὰ μυαλά τους νομίζουμε πῶς ἄμα
ὅτι γράψουμε ὅπως μιλάμε θὰ χάσουν αὐτοὶ τὸ συ-
νέρο τους, καὶ γὰρ νὰ μὴ χάσουν αὐτοὶ, δὲν πε-
τάνε τὴν καθαρεύουσαν στὴν ὁλόκληρα καὶ δὲν τοὺς
μ' ἔειπεν ὅτι ἂν θὰ χάρη ὁ λαὸς διεσκατομύθια καὶ
τρισεκατομύθια. Δὲ λέγω πῶς τὸ κάνομεν ὅλοι, γι-
ατί πολλοὶ ἀπ' τοὺς δασκάλους μας: πῶς ὑποστηρί-
ζουμε τὴν καθαρεύουσαν ἔχουν πατριωτισμὸν καὶ τωστὸ
μάλιστα πατριωτισμὸν. Καὶ μπορῶ νὰ πῶ πῶς τοὺς
ἀγαπῶ περισσότερο καὶ ἀπὸ μερικοὺς πῶς τάχατες
εἶνε δημοτικιστάδες, γιατί γλήγορα ὅ' ἀλλάξουν
γνώμην ἀφοῦ ἔχουν πατριωτισμὸν. Ἦ' ὅλα νὰ πῶ
μερικοὺς μὲ τ' ὄνοματά τους, μὰ δὲ μπορῶ νὰ κά-
νω γιὰ νὰ μὴ θυμώσουν οἱ ἄλλοι. Οἱ περισσότεροι
ὅμως κυνηγᾶνε τὸ συνέρο τους, καὶ γιὰ τὸ συνέρο
τοὺς πολεμοῦν τὴ γλῶσσα πῶς μιλάμε. Αὐτοὶ λο-
γαριάζουν πῶς, ἄμα ὅτι γράψουμε ὅπως μιλάμε θὰ
γίνουν ἴσοι μὲ ἴσοι μὲ τὸν λαόν, γιατί σοφία αὐτοὶ
δὲν ἔχουν, καὶ ἂν ἐξέρουν αὐτὴ τὴν ἐπιστήμην καὶ ὁ
λαὸς ἔξερει τὴ γλῶσσα καλλίτερον ἀπ' αὐτοὺς.

Ἦ' ὅμως ζημιώνεται ἀπ' τὴν καθαρεύουσαν καὶ τὴν
ἀμάθεια πῶς φέρει αὐτὴ πῶς ὅλους μας ὁ λαὸς μὲ
τοὺς γραμματισμένους μὰζή τὸ μαρτυρεῖ ὁ κ. Κ.
Μητσόπουλος (Ἀκρόπολη 3 τοῦ «Ἀν. Δημήτριον
1902»). Καὶ νὰ τί λέγει μὲ δικὰ του λόγια: «Εἰς
χιλιάδας ἀνέρονται οἱ ἀνὰ πᾶν ἔτος λατριζόμενοι
Ἕλληνες καὶ εἰς ἀγνώστους μεταβαλόντες χώρας,
ὅπως ἐν μυρίασι στερήσονται κερδοῦσιν τὸν ἄνθρωπον αὐ-

τῶν, ἀφίοντες ὅπισθεν αὐτῶν ἐρημῶ. χειρὸν χῶ-
ραν, εὐφροσύνην καὶ διὰ πολλὰν ὑπὸ τοῦ δημιουργοῦ
δωρῶν προκισθεῖσαν, δυνάμεν νὰ διαβρῆθῃ δι-
πλάσιον καὶ τριπλάσιον ἰσως ἀριθμὸν κατοίκων. Εἰς
ἐκατοντάδας ἀνέρονται οἱ νέοι ἐπιστήμονες οἵτινες
καίτοι ἐδαπάνησαν ἅπαναν τὴν πατρικὴν αὐτῶν
περιουσίαν πρὸς ἀπόκτησιν διπλώματος, πεινῶσι
καὶ ἀναγκάζονται νὰ προστρέψωσιν εἰς τὸ δημό-
σιον ταμεῖον γινόμενοι τηλεγράφου, τεχνικῶν, ἡ-
λεκτρικῶν, χωροφύλακες καὶ ἀποφύλακες».

— Τί ἔχει χρὸς νὰ κίνη ἡ Κυβέρνησις γιὰ νὰ
μὰς γλυτώσῃ ἀπ' τοῦ ἐσκατομύθου;

Τώρα τί πρέπει νὰ γίνῃ; Νὰ τί πρέπει νὰ γίνῃ.
Ὁ ἰ. λούταρχος λέγει: «Ἀποφασίζονται βασιλεῖς
καὶ στρατηγῶν, Ἀρταξέρξης ἡ) πῶς ἔνας αὐτῶν
αὐτοῦ τοῦ βασιλικῆς τοῦ ζήτους μὴ φορὰ νὰ
κάνῃ μίαν ἀδικίαν δουλεῖν, ἀπ' τὴν ἑπὶ αὐτὸν ὁ ἔθνος θὰ
κέρδιζε 30,000 δραχμῶν. ἡ) Ἀρταξέρξης διέταξε
τότε τον ταμίαν του νὰ τοῦ πειρώσῃ τίς 10,000
καὶ τοῦ εἶπε: «Πῶς αὐτὰ τὰ χρήματα, γιατί ἐγὼ
δὲν θὰ φτωχύνωμαι ἀπὸ τὰ δῶτά σου, μὰ θὰ κάνω ἀδικίαν
ἀν κάνω ἐκεῖνον πῶς θέλεις.»

Τὸ εἶδος πρέπει νὰ κάνῃ τώρα καὶ ἡ Ἑλληνική
Κυβέρνησις. Πρέπει νὰ καλέσῃ ὅλους αὐτοὺς που
φονάζουν γιὰ τὴν καθαρεύουσαν, καὶ νὰ δώσῃ ἄλλου-
νοὶ 100 χιλιάδες, δραχμῶν καὶ ἄλλοι 200 χιλιά-
δες, καὶ ἐκεῖνο πῶς φονάζει πῶς πολλὸ ἀπ' ὅλους δὲν
πειράζει νὰ τοῦ δώσῃ καὶ 500,000. Αὐτοὶ πῶς φω-
νάζουν, φονάζουν ὅλοι γιὰ τὸ συνέρο τους, ὅχι γιὰ
τὴν Πατρίδα καὶ γιὰ τὸ ἔθνος, καὶ ἄμα ἔδωκεν τὸ
χρῆμα νὰ γυαλίξῃ ὅλοι θὰ βουλεύοντο το σπῆμα
τους, καὶ ἡ γλῶσσα πῶς μιλάμε δὲν θὰ εἶνε πικὰ
βαρβαρὴ μᾶλλον χυδαία. Τότε ἡ Πατρίδα καὶ τὸ
ἔθνος θὰ γλυτώσῃ ἐκείνη καὶ δὲ ὅτι ἔκαμνουμε
πῶς τὰ ἐθνικὰ μὰς ἰδεώδη καὶ τ' ἀπαιτήρη-
τα δικαιώματά μας.

Μὲ 2 ἢ 3 εκατομύθια τὸ πολὺ ἡ Κυβέρνησις
μπορεῖ νὰ μὰς ξεμπερδέψῃ ἀπ' αὐτοῦν. Ἔπειτα
τί πειράζει, ἂν πλερώσῃ ἡ Ἑλλάς γιὰ τὸ ἔθνος
αὐτὸ τὸ πῶς; Τί πένητι σὲ κάθε ἄνθρωπος; Μία
δραχμὴ. Γιὰ τὸ γινῆναι τοῦ Ὁ Σταυρουλοπούλου; κλέ-
ρωσε 100 χιλιάδες δραχμῶν: τὸν Πανούτσου. Ὁ
γινῆναι τοῦ Σταυρουλοπούλου ἔζησε 100 χιλιάδες
δραχμῶν καὶ κάθε Ἕλληνας δὲν ἔζησε μᾶλλον μὴ
ψευδοδραχμῶν; «Ἄς τὴν πλερώσῃ καὶ ἂς γλυτώσῃ γιὰ
πάντα ἀπ' αὐτοῦν τοὺς Πανούτσους.

Μὰ μπορεῖ νὰ θέλουν οἱ καθαριστῆδες καὶ παι-
διὰ νὰ βασανίζονται, γιατί ἄμα θὰ λείψῃ ἡ καθα-
ρεύουσα θὰ λείψουν μὴ γιὰ πάντα καὶ τὰ βασανια
τῶν παιδιῶν. Νὰ τί πρέπει νὰ γίνῃ σ' αὐτὸ τὸ
ζήτημα. Πρέπει νὰ κάνομε ὅπως ἔκαμνεν οἱ Ἀθη-
ναῖοι μὲ τὸν Μένωνα τὸν παλαιὸν καιρὸ. Νὰ συμπε-
νήσωμε μὰζή τὴν πῶς πᾶσι παιδιὰ θέλουν γιὰ βασ-
ανισμὸν κάθε χρόνον καὶ τοὺς τὰ δίνουμε ταχτικά στὸν
καιρὸ πῶς θὰ τὰ ζητήσουν. Ἦ' ἔχουμε κληρὸν κ'
ἔμετι, καὶ ἂς: πᾶντες τὸ δικαίον τους. Ἀντὶς νὰ
χάρῃ τὸ ἔθνος τὰ πικιδία του, ἂς χάρῃ λίγα μονάχα
κ' ἂς γλυτώσουν τ' ἄλλα. Μὰ μπορῶ νὰ πῶ κα-
νείς; Ἦ' τοὺς πταίσαμε γιὰ νὰ τοὺς δώσωμεν τὰ
παιδιὰ μας τὰ κακώμοιρα νὰ τὰ βασανίζονται; Μή-
πως τοὺς σκοτώσαμε; κινῶν γινῶ τους, ὅπως εἰ-
«Ἀθηναῖοι τὸ Ἀνδρόγενο; Δὲν τοὺς πταίσαμε τίπο-
τις, μὰ τώρα ἐπειδὴ εἶνε συνειδητοί στὸ βασανι-
σμά, σὰ δὲ βροῦνε παιδιὰ νὰ βασανίζονται, πολὺ θὰ
στενοχωρηθῶν, καὶ πρέπει νὰ τοὺς λυτρωθῶμε καὶ
κοιμηθῶμε.

(ἐκλουθεῖ)